

Reklamy i Ogłoszenia.

EKSPLLOATACJA TORFU MASZYNAMI INŻENIERA SZWEDZKIEGO von Anrepp

Pozostając w stosunkach z fabryką maszyn w Kołomnie, jedną z największych w Cesarstwie, zajmującą się budową maszyn torfowych, wynalazku inżyniera szwedzkiego von Anrepp, od którego upoważniony jestem do przyjmowania w Królestwie Polskiem zamówień na urządzenie eksploatacji torfowisk według jego systemu i jego maszynami, pragnąłbym choć pobieżnie zwrócić uwagę osób mogących interesować się tym przedmiotem, t. j. wydobywaniem torfu na wielką skalę.

Cały bowiem system urządzenia racjonalnej produkcji torfu maszynami wyżej wspomnianymi, odnosi się tylko do przemysłu wielkiego, a mianowicie na użytek większych fabryk położonych w okolicach torfowisk — mogących torfem zaspokajać swoje potrzeby, a nie mających innego, dość taniego materiału opałowego.

Dobywanie torfu na sprzedaż mieszkańcom miast, jako materiału opałowego do pieców mieszkalnych, odbywa się na wielką skalę tylko zagranicą.

W Królestwie, otworzono także w tym celu torfiarnie niewielkich rozmiarów — jednakże taniość węgla i używane u nas piece wielokanałowe, nieodpowiednie do opału torfem, są przyczyną małego rozpowszechnienia torfu jako paliwa. Produkcja więc jest bardzo ograniczona i skierowana na wyłączny użytek produkującego.

Pod tym względem w Cesarstwie rzecz się ma tak samo. Jednakże na użytek torfu dla wielkich fabryk tkackich i przędzalni położonych w okolicach obfitujących w niezmiernie bogate pokłady torfu — zwrócono baczną uwagę i eksploatację tego ostatniego doprowadzono do wysokiego stopnia doskonałości.

Ażeby mieć pojęcie o olbrzymiej produkcji torfu w Rosyi, dość wspomnieć, że są fabryki w gubernii Moskiewskiej mające na swych torfowiskach każda po 20 maszyn z 10-cio konnami lokomobilami, — co w cyfrach przedstawia kapitał przeszło 150,000 rs.

Ze względu więc na tak kolosalne zapotrzebowanie, kwestya torfowa jest pierwszorzędnej wagi i zmusza nieomal, osoby interesowane, do ciągłego śledzenia za postępem.

W tym więc celu, w roku zeszłym w miesiącu Sierpniu zawiązał się komitet pomiędzy posiadaczami torfowych przestrzeni, który zaprosił do swego grona specjalistów w kwestyi torfowej, z pomocą rządu urządził w Bisserewie przy Dr. Żel. Moskiewsko-Niżegorodzkiej, międzynarodową wystawę i konkurs maszyn torfowych. W wystawie tej przycięli udział wszyscy konkurenci tak zagraniczni jak i krajowi ze swymi maszynami.

Rezultat konkursu podług oficjalnych danych, wypadł w zupełności na korzyść systemu inżyniera von Anrepp — który otrzymał pierwszy złoty medal.

Pan Jecholski, inżynier konstruktor wydelegowany na wystawę dla wyboru najlepszej maszyny, jako reprezentant fabryki Kołomiejskiej mającej również znaczne torfowiska, pisze: „System maszyn von Anrepp sprowadził w konstrukcji maszyn torfowych kompletną rewolucję, — i to do tego stopnia, że bardzo wiele zakładów zarzuca dawne maszyny Schlickeisen'a, Dolberg'a i t. d., i zamienia je na maszyny wypróbowanego systemu, pana von Anrepp.“

Fabryka Kołomiejska otrzymała znaczne zamówienia, rozpoczęła z całym pospiechem na początek budowę 400 takich maszyn.

Maszyna konstrukcji pana von Anrepp mięsza torf — prasuje, kraje i przerabia roślinne części. Torf wychodzący z tej maszyny, nie pozostawia nic do życzenia — przerobiony z korzeniami jest doskonale sprasowany — i potrzeba silnych palców aby wysuszoną cegielkę przełamać. Torf taki może kilka lat leżeć — często być przeładowywanym — nie łamiąc się i nie dając pyłu.

Podobnymi zaletami cieszy się wprawdzie maszyna berlińska Schlickeisen'a — jednak system von Anrepp przewyższa ją w dwójnasób produktywnością. Maszyna Schlick-

eisen'a ma pewne maksimum produktywności leżące w jej konstrukcji, maszyna Anrepp'a takowego niema.

Maksimum jej produktywności, nie ogranicza się konstrukcją maszyny, lecz możebnością wydobywania torfu przez robotników, t. j. im więcej robotnicy z karyeru czyli dołu torfowego wydobędą torfu, tem więcej maszyna ta wyrzuci gotowych cegiełek, nie zapychając się.

Wielką zaletą w tej maszynie jest sposób jej ustawienia, który ma wielki wpływ na jej produktywność.

Oto krótki opis maszyny:

Na wielkim drewnianym, z żelaznymi osiami i kołami wagonie, umocowaną jest maszyna torfowa i lokomobila bez kół. Ta ostatnia oprócz maszyny, wprawia w ruch jeszcze ów wagon, stojący na osobliwej konstrukcji, szynach przenośnych. Nad maszyną umocowany jest górny koniec długiego od 35 do 45 stóp elewatora, leżącego w jednej linii z wagonem, — dolny koniec elewatora spoczywa na kółkach w dole torfowym. W ten dolny koniec, robotnicy znajdujący się w karyerze (dole torfowym) wrzucają torf łopatami — elewator przynosi go do maszyny, z której gotowe cegły odwożą się na małych wagonikach po przenośnych relsach, na miejsce przeznaczone do suszenia.

Droga szynowa, również pomysłu p. von Anrepp, nagrodzona srebrnym medalem, łatwo składająca się i rozbiierająca, jest nadzwyczaj lekka (1 pud 17¹/₂, funta waży 1 rosyjski sażeń drogi), opatrzona w automatyczne zwrotnice i poprzeczne wózki (Schiebe bühne).

Na wagonie nad maszyną i lokomobilą jest umieszczony dach na słupach przytwierdzonych do samego wagonu, a więc z całym urządzeniem przenośny.

Po wybraniu torfu, cały system przynosi się dalej raz lub kilka razy dziennie, co zależy od głębokości pokładu torfu.

Przenoszenie całego systemu jak i drogi szynowej do odwożenia torfu jest bardzo dogodnym; traci się mało czasu a co znowu ma wielkie znaczenie, zważywszy że każda godzina na jednej maszynie daje do 6,000 cegieł miary zwykłej.

Maszyny te odznaczają się wielką trwałością. — Noże i wszystkie części ulegające połamaniu są stalowe, nie wyłączając kół zębanych; — jest to bardzo ważnem, gdyż naprawa maszyn znajdujących się często w odludnej okolicy — bez narzędzi jest prawie niemożliwą.

Ze wszystkich maszyn torfowych są one najdroższe, lecz zato pan Anrepp na torfowiskach posiadających od niego kompletne urządzenie, przyjmuje także kierunek eksploatacji — wysyła swoich monterów do ustawiania i nauczania robotników; — choć raz jeden co lato odwiedza, takie torfowiska osobliwie, niweluje — opracowywa plany odwodnienia i eksploatacji — robi analizy — rozsyła szematy z zapytaniem, według których sądzi o prawidłowej eksploatacji i na podstawie których w zimie robi w swoich maszynach ulepszenia.

Kierunek taki techniczny przez specjalistę, ma nieobliczone znaczenie — przy braku bowiem takiego kierunku niejedno torfowisko przyniosło straty i przyprowadziło swego właściciela, sprowadzającego z zagranicy drogie maszyny, z którymi nie umiał się obejść, do bankructwa.

Kantor Inżyniera L. A. Knipper w Moskwie, sprzedającego maszyny te, przysłał mi oficjalną tablicę rezultatu konkursu i takową wraz z opisem inżyniera Jecholskiego szczegółowo rozbiierającym zalety maszyny von Anrepp, jej różnice od innych systemów i bardzo wiele ciekawych uwag, dotyczących części administracyjnej, pomieściłem w czasopiśmie „Inżynierya i Budownictwo“.

Kosztorysu całego urządzenia i wszelkich objaśnień na żądanie udzielić mogę.

Ponieważ kwestya torfowa u nas także coraz więcej rozwijać się zaczyna i często w czasopiśmie spotykać się dają wzmianki o nowo-powstających przedsiębiorstwach torfowych — i ponieważ bardzo już wiele kapitałów na marne obróconych zostało przez nieumiejętne wzięcie się do rzeczy, sądzę przeto, iż będzie na czasie zwrócić uwagę interesowanych na ten przedmiot i że choć w części, przyczynię się do podźwignięcia tej gałęzi przemysłu krajowego, eksploatawanego dotąd słabo lub też na błędnych podstawach. (1-1)

M. Niedźwiedziński — Krucza 8.

SKŁAD WYROBÓW ZJEDNOCZONYCH STOLARZÓW

W WARSZAWIE
ulica **Tłomska** Nr. 507/1
poleca wybór mebli i różnych posadzek. 13—8

FABRYKA WYROBÓW POWROŹNICZYCH, ŻEGLARSKICH i przyrządów gimnastycznych

oraz
Specjalna fabryka
pasów do elewatorów transporterów, węzów parcianych, kublów
do wody i linek drucianych

K. GIELICKI

w Warszawie, Mokotowska 21 (przy placu św. Aleksandra).

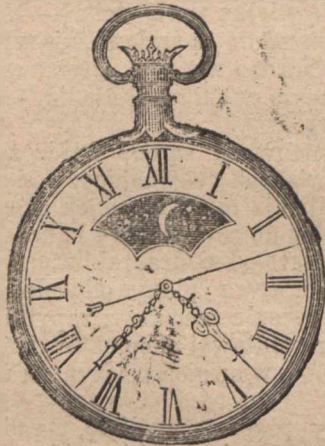
Filie:

1-a Główny skład, **Marszałkowska** N. 32 w domu dawniej Laferme.
2 a **Mokotowska** Nr 21. Nr. telefonu 288. 40—11

Pierwsze UZDROWISKO

w **Bojarowie** (godzina jazdy drogą Nadwiślańską z Warszawy do stacji **Otwock**, 4 pociągi dziennie), od chorób pochodzących z zakażenia krwi, od wszystkich słabości kataralnych, reumatycznych, chorób piersiowych, sercowych i nerwowych. Przyjmujemy tylko chorych o których przy pierwszym badaniu nabieramy przekonania że ich stanowczo wyleczymy, nie puszczać się na bezowocne próby. Honorarya nie od leczenia, lecz od wyleczenia. Szczegóły w broszurze o zdrowiu: „Jarosz i Jarstwo“, listownie lub osobiście porady w Warszawie co soboty i niedziele, **Marszałkowska 12a**, pierwsze piętro, mieszkania 2.

6—6 dr. med. **St. Zdzarski**. Właściciel *Ostrągielto*

W BARDZO WIELKIM
WYBORZE

Zegarki Genewskie

Patek, Philippe i S-ka i z wielu innych pierwszorzędnych fabryk.

Remontuary i Kluczykowe:
Złote od rs. 20 do 1000.
Srebrne od rs. 15 do 150.
Niklowe od rs. 12 do 25.

Zegarki z portretami sztychowane i artystycznie emaliowane.

Regulatory Freiburskie i Francuzkie. Zegary paryzkie w brązie i marmurze. Budziki i Zegary podróżne. Kwadransowe zegary repetujące. Zegary kontrolujące nocnych stróżów. Szkatułki samogrające z repertuarami polskich kompozytorów. Dewizki, łańcuchy złote i srebrne. Dewizki z trwałej kompozycji.

po cenach możliwie tanich poleca

F. WORONIECKI

ZEGARMISTRZ W WARSZAWIE.

ulica **Czysta** naprzeciw hotelu Europejskiego.

Sprzedaz i reperacja z 2-letniem poręczeniem. Kupno i sprzedaż „Antyków“.

W niedziele i święta skład i pracownia zamknięte. 5—4

S. DRECKA

Pasaż w domu zwanym Reslera,

w Warszawie, **Senatorska** Nr 9 (Krak.-Przedm. Nr 85.)

MAGAZYN NORYMBERGSKI.

SPECYALNY SKŁAD BIELIZNY GOTOWEJ DAMSKIEJ I MĘZKIEJ

Kwiaty oraz Sukienki Dziecinne.

KRAWATY, KORONKI i CREPE-LISSE. 3—3

Przewodnik Firm Handlowych i Przemysłowych.

ANTYKWARYATY.

Gabinet księgarsko-antyczny, Cezarego Wilanowskiego, **Bracka** Nr. 7.

FABRYKI BILARDÓW.

Trotschel F. **Czerniakowska** N. 68, wprost Górnej—w domu własnym.

FABRYKI POWOZÓW.

Stopezak Jan. Fabryka powozów, **Elektoralna** Nr. 7c (794)

FABRYKI SZUWAKSU I ATRAMENTU.

Gliński S. Szuwaks glicerynowy i atrament. **Nowy Świat** 67.

KAPELUSZE i CZAPKI.

Tuczyn Antoni. Magazyn kapeluszy i czapek. **Podwal** 14.

MAGAZYNY STROJÓW.

„**Daleszyńskie**“. Pracownia strojów damskich, **Marszałkowska** Nr. 57.

MAGAZYNY MEBLI.

Dzięgielewski Józef. Magazyn mebli i tapicerski **Ś-to-krzyżka** Nr. 8.

Otwinowski T. Zakłady stolarskie, tapicerskie i dekoracyjne. **Nowy-Świat** Nr. 38.

MASZYNY POMOCNICZE (dla fabryk i rzemiosł).

Gerlach et Comp. **Srebrna** N 8.

OBICIA PAPIEROWE.

Czarnecki J. i Syn. Obicia papierowe, ceraty, rolety, gzem-sy do firanek. **Nowy Świat**, 76.

Rembierz A. Wielki wybór—najniższe ceny. **Chmielna**, 25.

OZDOBY KOŚCIELNE.

Robert Giese i S-ka. Fabryka lusterek i ram oraz robót kościelnych i salonowych. **Nowy-Świat** 28.

Szonert Karol. Fabryka ołtarzy i innych ozdób kościelnych, **Chłodna** Nr. 14.

SZEWCY.

Hiszpański Stanisław. Szewc. **Warszawa**, **Długa** Nr. 35.

Zbrożek Józef (syn). Magazyn obuwia damskiego i dziecięcego. **Przejazd** Nr. 2:

WYROBY METALOWE.

Bitschan Paweł. Fabr. wyr. brązowych, aparatów kościelnych, napisów metalowych, herbów i liter. **Długa**, 47.

K. M. Kaczanowski. Fabryka brązowniczo-tokarska i platerowanie. **Miodowa** Nr. 1.

WYROBY ZŁOTE I SREBRNE.

Jakimowicz J. Fabryka wyrobów złotych i srebrnych, — wyroby gotowe. **Senatorska** 22.

Mankielewicz M., Wyroby złote, srebrne i brylantowe. **Gmach Teatralny** pod filarami.

ZEGARMISTRZE.

Pracownie. — **Marszałkowska** Nr. 20. — **Nowy-Świat** Nr. 38.

FOLWARK,

Jest do sprzedania wólk 18½, odległy 3 mile od m. **Częstochowy**, zagospodarowany kompletnie, z lasem i z łąkami nad rzeką, w ziemi żyznej szezyrkowej, za cenę 28,000 rs. Tow. Kredyt. Ziems. cięży 8,000 rs. Wiadomość przy ulicy **Chłodnej** Nr. 12, mieszkania Nr. 16. 1—1

Surduciki i Marynarki męskie letnie **Alpagowe** z podszewkami, otrzymał świeżo z **Paryża** w wielkim wyborze i poleca takowe po cenach prawdziwie przystępnych **Magazyn towarów galanterijnych WŁODZIMIERZA KANIEWSKIEGO**, róg ulicy **Senatorakiej** i placu **Resursy Kupieckiej** Nr. 22, naprzeciw **W-nych Bardet**. 9—3

Fabryka Broni Palnej

J. JACHIMEK

w **Warszawie**, **Krakowskie-Przedm.**, Nr. 12 wprost kościoła **Ś-go Krzyża**. Poleca się Szanownej Publiczności **Myśliwej**, że posiada najnowszej konstrukcji **Broni** i **przybory myśliwskie** oraz **Revolwery** różnych najświeższych tegoczesnych systemów. Podejmuje się przytem z sumiennością wszelkiej **reperacji** tychże i to za **najprzystępniejszą cenę**. 4—4